

## СЕКУНДАРНА ПРЕДИКАЦИЈА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

*Сажетак:* Секундарни предикати су предикати који нису изражени финитним глаголским обликом, већ се јављају у реченици у којој друга предикација носи овај статус. Они показују временску везаност за интервал времена који је одређен главном предикацијом. Примарна и секундарна предикација су у односу семантичке координације, а синтаксичке субординације. Секундарни предикати се везују за субјекатски или објекатски аргумент тако да се њима ти аргументи актуализују. Постоје две врсте секундарних предиката: такозвани *депиктивни* и *резултативни* предикати. У реченицама са депиктивима постоји временско преклапање, тј, особине које су њима означене трају док траје и догађај. Насупрот томе, резултативи не упућују на временско преклапање. Они стање виде као резултат догађаја.

Секундарни предикати су у српском језику увек депиктиви и они су предмет овог рада. У улози депиктива у српском језику су најчешће придевске синтагме, али се у тој улози могу наћи и предлошко-падежне конструкције као и именица у номинативу или акузативу са речцом *као*. Постоји термилошка неуједначеност у погледу овог реченичног конституента у српском језику, али се готово сви аутори слажу у идентификацији његове основне природе која се огледа у предикативности. Њиме се означавају несталне, привремене особине које упућују на одвојивост, тј. исказују се особине које нису иманентне.

*Кључне речи:* секундарни предикати, депиктиви, временска везаност, придевске синтагме, предлошко-падежне конструкције

### 1. Уводне напомене

Секундарни предикати су предикати који нису изражени финитним глаголским обликом, већ се јављају у реченици у којој друга предикација носи овај статус. Они показују временску везаност за интервал времена који је одређен главном предикацијом. Секундарни предикати се везују за субјекатски или објекатски аргумент тако да се њима ти аргументи актуализују, тј. приписује им се неко обележје актуелно у време реализације глаголске предикације.

Постоје две врсте секундарних предиката: такозвани *депиктивни* и *резултативни* предикати. И депиктиви и резултативи повезују неки предикат са догађајем описаним финитним глаголом у клаузи. Разлика је у аспектуалним

странама тог повезивања. Конкретније, у реченицама са депиктивима постоји временско преклапање, тј, особине које су њима означене трају док траје и догађај. Насупрот томе, резултативи не упућују на временско преклапање. Они стање виде као резултат догађаја (за њих се претпоставља да су конструисани узрочним типом везе, односно непосредном временском постериорношћу). У српском језику нема правих резултатива, а нема их ни у осталим словенским језицима, у романским језицима, као ни у албанском, грузијском и многим другим.

Секундарне предикате можемо пронаћи у језицима широм света. Њихово проучавање релевантно је и за две шире области граматичке теорије: предикативне односе и глаголски вид. Проблематика секундарних предиката је широка и у многим сегментима неразрешена. Компаративно изучавање секундарне предикације у различитим језицима дало је велики број научних радова који покривају језике од јапанског језика (Takezawa 1993; Koizumi 1994; Miyamoto 1996) и корејског (Kim 1993; Kim and Maling 1997; Washio 1997, 1999; Wechsler and Noh 2001), до руског језика (Filip 2001; Strigin and Demjjanow 2001; Demjjanow and Strigin 2003).

## 2. Стање у српском језику

О секундарној предикацији у српском језику писано је веома мало. И када се у неком уџбенику или чланку спомене конструкција која је у служби секундарног предиката, то остаје само на именовању и дефинисању ове језичке појаве. У досадашњим истраживањима дубље анализе ових предиката нема.

Секундарни предикати су у српском језику увек депиктиви. У српском језику нема правих резултатива, али нешто слично имамо у:

а. Марија је окречила собу у црвено.

Ту је резултат кречења црвена соба. (Резултатив или резултативни секундарни предикат је секундарни предикат који означава особину коју објекат добија као резултат извршења догађаја).

У улози депиктива у српском језику су најчешће придевске синтагме (Изашла сам на испит *одлично припремљена*), иако се у тој улози могу наћи и предлошко-падежне конструкције (Ушла је *са шеширом на глави*), као и именица у номинативу или акузативу са речцом као (Живела је *као подстанар*).

1. Љ. Поповић и Ж. Станојчић (1995) ове предикате зову *актуелни квалификативи* и њима се исказује нека карактеристика актуелна у време реализовања ситуације означене глаголом. Актуелни квалификатив у српском језику може бити субјекатски или објекатски оријентисан, тврде Љ. Поповић и Ж. Станојчић (1995).

Примери за актуелни квалификатив субјекта:

а. Враћала се кући *уморна*.

б. Марко је дошао на журку *са завијеном главом*.

в. *Као старац се доселио у Београд.*

Примери за актуелни квалификатив објекта:

- а. Горан је сестру затекао *верену*.
- б. Увек сам виђао Зорану *окружену другарицама*.
- в. Мислиш ли ме пожалити *мртвог*, пожали ме док сам у животу.

Актуелни квалификатив у српском језику има променљив распоред у реченици:

- а. Бојана је *прва* написала задатак.
- б. *Прва* је Бојана написала задатак.
- в. Задатак је Бојана *прва* написала.

Он има могућност распоређивања одвојено од субјекта или објекта:

- а. Младен је застао *престрашен*.
- б. Никола је колегу затекао *болесног*.

У српском језику субјекат не мора да буде исказан:

- а. Радио је у гимназији *као професор*.
- б. Стигла сам *пресрећна*.

Објекат може да буде изречен енклитиком:

- а. Често сам га сретао *узнемиреног*.

2. А. Белић (1958) констатује да придеви употребљени уз именице, који не означавају сталну већ привремену особину, имају онај положај у језику који имају партиципи. Као пример с таквом употребом придева он даје реченицу „Девојка је дошла *боса*“, у којој се везаност придева за предикат (тј. прилошки карактер придева) доказује употребом прилога уместо придева у неким језицима, на пример, у пољском, где се уместо придева у одредбеној служби овде употребљава прилог. У нашем језику у овом случају не би се могао употребити прилог уместо придева (не може „Девојка је дошла *босо*“).

3. М. Стевановић (1979) овакву конструкцију назива *предикативним додатком, привременим атрибутом и атрибуто-прилошком одредбом*. Његова функција је, по Стевановићу, да искаже особину појма означеног именом уз који стоји за време док се врши радња у предикату:

- а. Кривац *жив* данас треба да буде набијен на колац.
- б. Он се *ведар* враћа, без бора на челу.
- в. А мало касније је и командант *весео* сишао међу војнике.

Овде се говори о томе да је кривац био *жив* кад су га ставили на колац, да се он *ведар* враћао, да је командант био *весео* кад је сишао међу војнике. Ови привремени атрибути, тврди Стевановић, имају исту службу коју имају партиципи у језицима у којима постоје. Појам пратиоца у облику инструментала с предлогом *са*, који је привремено везан за главни појам, Стевановић такође назива *предикативним додатком*. Тим инструменталом („Чељад пристају

за њима са *разрогаченим очима*“) означавају се несталне, привремене особине које упућују на одвојивост: несталност и привременост представљају и временску одвојивост, тј. исказане су особине које нису иманентне. Иако је у овим случајевима могућа употреба генитива („Чељад пристају за њима *разрогачених очију*“), прикладније је употребити инструментал са предлогом са који означава привремену везаност главног појма и његове одредбе, док генитив упућује на тесну повезаност и неодвојивост.

4. Љ. Суботић и В. Петровић (2000) у чланку „Апозитивни и/или предикативни атрибут“ указују на појмовну и термилошку неуједначеност у погледу овог реченичног конституента. Оне се опредељују за назив *предикативни атрибут*. Ауторке у свом раду набрајају различита термилошка одређења овог реченичног члана. Ђ. Даничић (1858) употребљава назив *прирочни (предикативни) додатак*, а А. Мусић (1899) уводи термин *предикативни атрибут*. Т. Маретић (1963) за ову језичку појаву користи термин *привезак*, јер сматра да је то придев који је неко време привезан за именицу. Ауторке наводе да су употребљавани и термини: *предикатни атрибут* (Брабец 1970), *прирочни атрибут*, *допунски предикат*, *предикатни атрибут* (Derossi 1971), *сажет предикат* (Радивојевић 1972), *необавезни предикатски проширак* (Пети 1979, Барић и др. 1979), *апозитивно употребљен придев* (Ивић 1983), *атрибутско-прилошко одредбени дијелови* (Миновић 1987), *модификативни додаток* (Мразовић 1990), *актуелни квалификатив* (Поповић и Станојчић 1995).

Љ. Суботић и В. Петровић (2000) истичу да се, и поред очигледне неусаглашености у термилошком одређењу предикативног атрибута, готово сви аутори који су се бавили њиме слажу у идентификацији његове основне природе која се огледа у предикативности. Већина термина, који су горе набројани, јесу двочлани називи који садрже реч *предикат*. Предикативност ових категорија не манифестује се на површинском члану реченице, већ је она њихово исходишно својство. Предикативни атрибути појављују као *кондензатори* дубинске предикације у којој се они понашају као лексичка језгра предиката. Љ. Суботић (1984) каже: „У различитим епохама језичког развитка сажимање реченице вршило се различитим језичким средствима. У старословенском језику једно од основних средстава кондензације, а самим тим и економије у језику, били су партиципи“. Функцију сличну партиципској обавља предикативни атрибут у реченици.

Ауторке у раду кажу да, за разлику од атрибута, предикативни атрибут (ПАт) на површинском плану реченице остварује двосмерну везу: са предикатом са једне стране и са именским аргументом са друге. Оне дефинишу предикативни атрибут на тај начин што тврде да је то онај реченични члан који је упућен првенствено на предикат, иако се њиме заправо казује нешто ново што се приписује именском референту у позицији субјекта или објекта у току реализације предикатске радње. Њиме се, заправо, референт рематизује и актуализује. Предикативни атрибут, како се тврди у овом раду, појављује се искључиво у неодређеном придевском виду. Овим се ПАт супротставља ат-

рибуту који, као што је познато, може имати оба вида. Исто тако, за разлику од атрибута који увек мора имати експлицирану именицу са којом конгруира, код ПАТ-а именски референт може бити и анафорски.

У функцији ПАТ-а појављују се детерминативне речи и синтагме, и то пре свега придеви, како прави тако и глаголски, а то не чуди с обзиром на то да је ова позиција у старим типовима српског књижевног језика била ексклузивно партиципска. Уколико се у позицији ПАТ-а нађе трпни придев, тада је изразитија квалификација привременог стања, док се правим придевом чешће указује на психофизиолошке или физичке карактеристике учесника ситуације:

- а) Дочекала га је *раздрагана*.
- б) Видео ју је *рашчупану* и *уплакану*.
- в) Појавио се *блатњав*.
- г) Трчи *боса*.

Сем придева, у позицији ПАТ-а су често падежне синтагме (у генитиву и инструменталу) са квалификативним значењем, у чијем је саставу именица, која је блокирана придевским детерминатором:

- а) Дошао је пешице, *рањавих ногу* и *бос*.

У позицији ПАТ-а употребљава се и редни број ако се носилац ситуације рангира по редоследу у сукцесивном низу актера неке ситуације у односу на глаголски предикат:

- а) Стиже *трећи*.
- б) Сазнала је то *прва*.

Поредбена контрукција у служби ПАТ-а уз глаголски предикат има значење у ком је рангу учесник дате ситуације, тј. говори о његовом статусу:

- а) Ради *као професор*.

У савременом српском језику ПАТ је по правилу интерпункцијски издвојен од осталих чланова реченице, истичу даље ауторке у свом раду. Та интерпункцијска истакнутост ПАТ-а понекад је постигнута и парцелацијом:

- а) Ја сам стајао и ништа нисам умео да кажем. *Скамењен*.

Када сагледавају функционално-темпорални однос предиката и предикативног атрибута (нпр. Прилази *уздрхтала* / *Уздрхтала* прилази), Љ. Суботић и В. Петровић (2000) воде рачуна о семантичком и прагматском аспекту датих реченица. Иако се у првом моменту акција кретања субјекта и његово стање перципирају као истовремене, ауторке наглашавају да се не сме занемарити претпоставка да је денотирано стање могло настати пре него што је предузета акција. Управо то што афективна стања хронолошки претходе предикацији, тј. узрокована су деловањем неких чинилаца на референт пре остваривања акције означене предикатом, ови примери са глаголским придевима могу се довести у каузалну временску везу са предикатом.

После разматрања примера, ауторке су закључиле да се ПАТ-ом квалификује актер неке акције стварањем представе о томе како он у датом момен-

ту изгледа, у каквом је стању или положају, што се референту приписује накнадно, као информација о његовом актуелном стању. Због тога се ПАТ сматра реченичним додатком предиката као што су то и прилошке одредбе, сматрају Љ. Суботић и В. Петровић.

5. У *Синтакси савременога српскога језика: проста реченица* Пипера и др. (2005) аутори овај реченични конституент сматрају делом глаголско-придевског предиката. Реченице с *предикативним атрибутом*, по њима, налазе се на граници просте и сложене реченице јер представљају функционални спој два семантичка предиката у оквиру исте просте реченице: *Она одлази весела.* < *Она одлази. Она је весела.* Они тврде да је изостављање копуле и пуне експлицитности другог предиката омогућено чињеницом да обе позиције имају исти субјекат, па због тога лични облици једног предиката могу да важе и за други предикат, који је ту сведен само на придевски део. Њихова дефиниција гласи: „*Предикативни атрибут* је придев или глаголски придев као именски део сажетог сложеног предиката с пунозначним глаголом у личном облику у реченици у којој два семантичка предиката имају исти субјекат, нпр. *Он седи погурен.*“ Али, на другом месту у истој књизи, овај реченични члан се не сматра делом сложеног предиката него предикатским додатком који проширује просту реченицу у српском језику. Аутори ту пишу да су предикативни атрибут и прилошке одредбе само придодати и прикључени предикату. Тиме читаоцу дају слободу да бира тумачење по својој вољи.

Свим изразима, који представљају предикативни атрибут, актуелизира се стање или неко обележје, изглед, положај, статус или ранг носилаца акције приписане предикатом, тврди се у *Синтакси*.

Аутори *Синтаксе* пишу да ова јединица успоставља координирану синтаксичку везу с главним, глаголским предикатом. Ово потврђују могућом трансформацијом предикативног атрибута помоћу знака за пратећу околност и *при том* у координирану пропратно-околносну клаузу: *Она седи тужна.* < *Она седи и при том је тужна.*

Аутори *Синтаксе* апозитив и предикатски атрибут диференцирају само позиционо, тј. кажу да они именују исту језичку појаву, али различито позиционирану у реченици. Апозитив претходи именици коју одређује (*Умирена девојка одлази*), а предикатски атрибут иде после (*Девојка одлази умирена*). Они, даље, пишу да предикативни атрибут може бити употребљен и као апозитив, тј. изван структуре предикатског израза, интонацијски или интерпункцијски издвојен од свог синтаксичког окружења. Критеријум њихове диференцијације је, дакле, позициони.

У копредикатској функцији или у функцији предикативног атрибута јављају се, сем придева, именски изрази који не конгруирају са предикатом. То су, како пише у *Синтакси*, неконгруентни предикативни атрибути. То је углавном именски израз у падежима са квалификативним значењем, обично у генитиву или у инструменталу, који представља на семантичком плану секвен-

цу са глаголским предикатом чији је експонент лексема *имати*: *Стајао је обореног погледа*. < *Стајао је и при том је имао оборен поглед*.

Поред придева и неконгруентних атрибута, у датој позицији налазе се и редни бројеви, као и поредбене конструкције:

- а) Он се *први* попео.
- б) Ради као *лектор*.

б. У чланку „Тотални граматички промашај“, који је изашао као критика и приказ *Синтаксе савременог српског језика: проста реченица* Пипера и др. (2005), М. Ковачевић (2005) разматра, између осталог, и како су ови аутори тумачили *предикативни атрибут*. М. Ковачевић каже да споменути аутори ову језичку појаву сматрају делом глаголско-придевског предиката. Реченице с тим предикатом, по њима, налазе се на граници просте и сложене реченице јер представљају функционални спој два семантичка предиката у оквиру исте просте реченице. М. Ковачевић подсећа да предикат мора бити остварен у форми личног глаголског облика, па ниједан садржај који није остварен у личној глаголској форми, не може бити синтаксички предикат. М. Ковачевић каже да је тачно да је предикативни атрибут настао свођењем дубинске реченице с именским предикатом на предикатив. Али, општепознато је да је тако настао и сваки придев (генеративна граматика сваком придеву задаје статус дубинског предиката). Исто тако је познато да се и глаголски прилози могу генеративно извести из дубинских морфологизираних предиката, па их ипак не сматрамо предикатским прилозима нити их третирамо као делове сложеног предиката. Из тога се види да је бесмислена чак и помињао да су реченице типа *Она одлази весела* на граници просте и сложене реченице. М. Ковачевић пише да су то просте реченице с простим глаголским предикатом (*одлази*) и факултативним зависним чланом, који има функцију атрибутско-адвербијалне одредбе, јер истовремено одређује и појам у позицији субјекта или објекта (без обзира да ли је појам у субјекту експлициран или није) и радњу предиката. Морфолошки је веза са супстантивном речју јача, док је логичко-семантички, због тога што тај додаток утиче на карактер радње, веза са предикатом значајнија. Из тих разлога, тврди М. Ковачевић, боље је ову језичку појаву звати *предикатски атрибут* него *предикативни атрибут*, пошто термин *предикативни атрибут* наглашава његово генеративно порекло (које је небитно за његов синтаксички и семантички статус), док термин *предикатски атрибут* потцртава двострукост његове функције и семантичку примарност његове везе с предикатом.

Аутор чланка констатује да ова језичка јединица кондензује различита реченична значења као што су: временско (нпр. *Неће се жив предати непријатељу*. *Неће се предати непријатељу док је жив*); условно (нпр. *Неуистражена, лако се ова језичка јединица погрешно интерпретира*. *Ако је неуистражена, лако се...*); узрочно (нпр. *Уморан, одмах је заспао*. *Зато што је био уморан, одмах је заспао*); допусно (нпр. *Преморен, целу ноћ је друштво забављао*. *Иако*

је био преморен, целу ноћ је друштво забављао). Све наведено показује да предикатски атрибут много чешће успоставља субординирану везу с предикатом, па М. Ковачевић истиче да аутори *Синтаксе* нису у праву кад тврде да ова јединица успоставља приоритетно координирану везу с предикатом.

Као још један промашај у анализи овог реченичног конституента М. Ковачевић наводи покушај диференцирања предикатског атрибута и апозитива. Аутори *Синтаксе* апозитив и предикатски атрибут диференцирају само позиционо, тј. кажу да они именују исту језичку појаву, али различито позиционирану у речиници. Апозитив претходи именици коју одређује, а предикатски атрибут иде после. М. Ковачевић наглашава да предикатски атрибут и апозитив не могу да се одвајају само по позиционом критеријуму. Оно што обједињује ове две јединице јесте семантика: обе јединице изражавају апозитивно значење, али разлика између њих је првенствено функционално-синтаксичка. Апозитив је искључиво присупстантивни додатак који има једноструку синтаксичко-семантичку везу: везу само са већ идентификованом супстантивном речју. За разлику од апозитива, предикатски атрибут јесте јединица с двоструком синтаксичко-семантичком везом: везом и са супстантивном речју у позицији субјекта или објекта и са предикатом. Веза са предикатом је битнија, и то се види по томе што субјекат или објекат могу бити и неексплицирани, а предикат мора бити експлицирани. Због тога, истиче М. Ковачевић, овој јединици најбоље пристаје термин *предикатски апозитив*. Дакле, разлика између апозитива и предикатског апозитива јесте у томе што је први само накнадна атрибутска одредба, док је други атрибутско-адвективна одредба.

## Закључак

Осим придевских синтагми карактеристичних за секундарне предикате, и друге конструкције (предлошко-падежне конструкције, именице у номинативу или акузативу са речцом *као* и слично) носе исти граматички образац.

Суштина сваког модела који адекватно представља појаву секундарне предикације јесте у моделовању временске зависности између примарног и секундарног предиката.

Секундарни предикат се може односити само на аргументе који су изражени без предлога (субјекат, директни објекат и индиректни објекат без предлога).

Секундарна предикација подразумева комплексну структуру која спаја два проста модела, финитну и нефинитну предикацију.

Примарна и секундарна предикација су у односу семантичке координације, а синтаксичке субординације.



## Литература

- Белић, Александар. 1958. *О језичкој природи и језичком развоју*. Београд: Полит.
- Condoravdi, Cleo. 1992. Individual Level Predicates in Conditional Clauses. Unpublished manuscript, Yale University.
- Demonte, V. 1988. Remarks on Secondary Predicates: C-command, Extraction, and Reanalysis. *The Linguistic Review* 6, 1–39.
- Demonte, V. 1991. *Detrds de la palabra. Estudios de gramática del español*. Alianza Universidad. dissertation, Austin, University of Texas.
- Dowty, David. 1972. Temporally Restricted Predicates. In J. P. Kimball (Ed.), *Syntax and Semantics, Volume 1*, pp. 51–62. Academic Press.
- Dowty, David. 1972. *Studies in the Logic of Verb Aspect and Time Reference in English*. PhD
- Dowty, David. 1979. *Word Meaning and Montague Grammar: The Semantics of Verbs and Times in Generative Semantics and Montague's PTQ*. Dordrecht: Reidel.
- Dowty, David. 1982a. Grammatical Relations and Montague Grammar. In: *The Nature of Syntactic Representation*. Pauline Jacobson and Geoffrey Pullum(eds.), 79–130. Dordrecht: Kluwer.
- Dowty, David. 1991. Thematic Proto-Roles and Argument Selection. *Language* (67): 547–619.
- Green, G. M. 1970. How Abstract is Surface Structure? In R. B. et al. (Ed.), *Papers from the Sixth Regional Meeting, CSLI*, pp. 270–281. University of Chicago.
- Green, Georgia. 1972. Some Observations on the Syntax and Semantics of Instrumental Verbs. In: *Papers from the Eighth Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society*. Paul M. Peranteau, Judith.
- Greenberg, Yael. 1998. An Overt Syntactic Marker for Genericity in Hebrew. In: *Events and Grammar*. Susan Rothstein (ed.). Dordrecht: Kluwer.
- Grubig, H. B. 1992. Zur frage der grammatischen Repräsentation thetischer und kategorischer Sätze. In J. Jacobs (Ed.), *Informationsstruktur und Grammatik, Nummer 4 in Linguistische Berichte. Sonderheft*. Westdeutscher Verlag.
- Guemann, S. A. 1990. *Secondary Predication in English and Spanish*. Ph. D. thesis, University of California, Berkely.
- Halliday, Michael. 1967. Notes on Transitivity, Part I. *Journal of Linguistics* (3): 37–81.
- Kratzer, Angelika. 1995. Stage-Level and Individual-Level Predicates. In: *The Generic Book*.
- McNulty, Elaine. 1988. *The Syntax of Adjunct Phrases*. PhD dissertation, Storrs, University of Connecticut.
- Napoli, D. J. 1989. *Predication Theory*. Cambridge University Press.
- Napoli, Donna-Jo. 1975. A Global Agreement Phenomenon. *Linguistic Inquiry* (3): 413–435.
- Napoli, Donna-Jo. 1989. *Predication: A Case Study for Indexing Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Napoli, Donna-Jo, 1992. Secondary Resultative Predicates in Italian. *Journal of Linguistics* (28): 53–90.
- Пипер, П., Антонић, И., Ружић, В. и др. 2005. *Синтакса савременога српскога језика – проста реченица*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Поповић, Љубомир и Станојчић, Живојин. 1995. *Грамматика српскога језика*. Бео-

град: Завод за уџбенике и наставна средства.

- Rapoport, Tova R. 1991. Adjunct Predicate Licensing and D-Structure. In: Perspectives on Phrase Structure: Heads and Licensing. Susan Rothstein(ed.). San Diego: Academic Press.
- Rapoport, Tova R. 1999b. Structure, Aspect and the Predicate. *Language* (75): 653–676.
- Rapaport Hovav, Malka and Beth Levin, 2001. An Event-Structure Account of English Resultatives. *Language* (77): 766-797.
- Roberts, Ian, 1988a. Predicative APs. *Linguistic Inquiry* (19): 703–710.
- Rothstein, S. D. 1985. The Syntactic Forms of Predication. Ph. D. thesis, Bar-Ilan University.
- Rothstein, Susan. 1983. The Syntactic Forms of Predication. PhD dissertation, Cambridge, MIT.
- Rothstein, Susan. 1992. Case and NP Licensing. *Natural Language and Linguistic Theory* (10): 119–139.
- Rothstein, Susan. 1995. Small Clauses and Copular Constructions. In: *Small Clauses*. Anna Cardinaletti and Maria Teresa Guasti(eds.), 27–48. New York: Academic Press.
- Симић Р. и Ј. Јовановић. 2002. *Српска синтакса I–IV*. Београд: Јасен.

Milica Radulović

## SECONDARY PREDICATION IN THE SERBIAN LANGUAGE

*Summary:* Secondary predicates are predicates which are not expressed by the finite form of the verb, but rather those which occur within a sentence where another predication has this status. They show temporal relation to the time interval which is determined by the main predication. Primary and secondary predication are related in such a manner that semantically they are coordinated while syntactically we deal with a case of subordination. Secondary predicates are associated with the subject or object argument. There are two types of secondary predicates: so-called depictive and resultative predicates. In sentences containing depictives there is temporal overlap, i.e. qualities marked by depictives are present for the duration of the event. In contrast, resultatives do not indicate temporal overlap. They regard the condition as a result of the event.

Secondary predicates in the Serbian language are always depictives and they are the subject matter of this paper. The role of depictives in Serbian is occupied by adjectival phrases, but can also be taken by case-marked prepositional constructions or a nominative or accusative inflected noun with the particle *kao*. There is a terminological disparity in terms of this sentence constituent, but almost all authors agree regarding the identification of its basic nature, which is reflected in predicateness. It is used to indicate impermanent, temporary properties which point to separability, i.e. properties expressed are those which are not immanent.

*Key words:* secondary predicates, depictives, temporal relation, adjectival phrases, case-marked prepositional constructions, actual properties